

Evenwichtige belangenafweging meer dan rekenen

VSAE Actuarialcongres

1 maart 2023

Casper Hultzer, Marc Heemskerk

A business of Marsh McLennan

1. Introductie Mercer (C. Hultzer)

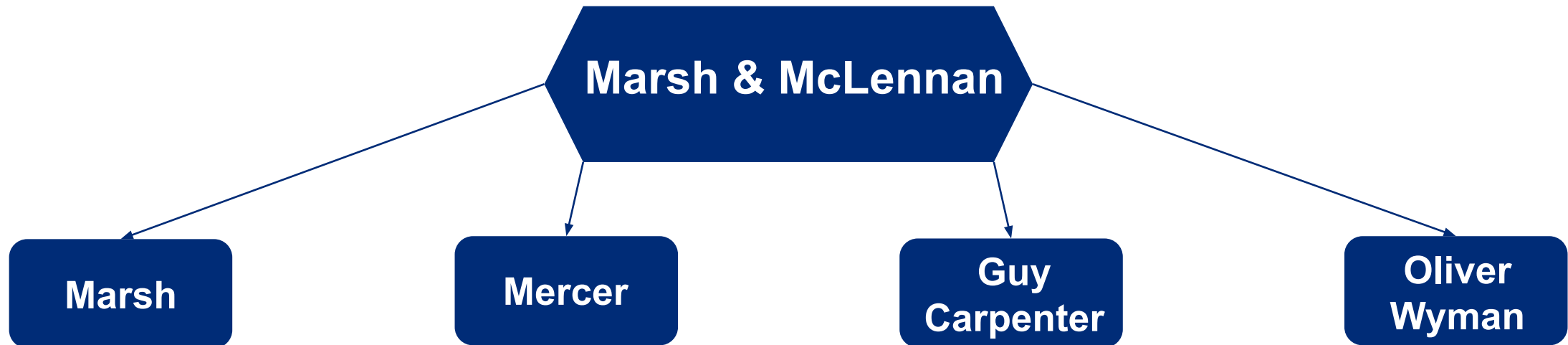
2. Evenwichtige belangenafweging (M. Heemskerk)

Inhoud

Introductie Mercer

Wat is Mercer precies?

- Mercer is samen met de bedrijven Marsh, Guy Carpenter en Oliver Wyman een dochteronderneming van het holding bedrijf 'Marsh & McLennan Companies Inc.'

- Wereldwijd actief in 40 landen met zo'n 500 werknemers actief in NL, hoofdkantoor in Rotterdam

Introductie Mercer

Wat doet Mercer?

- Mercer levert consultancy en financiële dienstverlening voor zeer uiteenlopende vraagstukken m.b.t. de deelgebieden:

1. Health Benefits

- Vraagstukken omtrent employee benefits, denk hierbij aan:

- ❖ Het invullen en doorrekenen van vraagstukken omtrent werknemersvoorzieningen (ZV/ZW/WGA)

2. Wealth Investments

- Consultancy en financiële dienstverlening op het gebied van vermogensbeheer, denk hierbij aan:

- ❖ Portfoliomanagement & risico-assessment

3. Wealth Pensioen

- Consultancy en financiële dienstverlening op het gebied van pensioen, denk hierbij aan:

- ❖ Pensioenbeheer, risicobeheer en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

4. Career

- Onderzoek en strategievorming met betrekking tot het aantrekken en behouden van nieuw talent, denk hierbij aan:

- ❖ Talentstrategieën en het invullen van bonusbeleid

Introductie Mercer

Waarom werken bij Mercer?

- **Zelf werkzaam binnen het ALM-team van Mercer met als voornaamste taak:**
  - Inzichtelijk maken van de effecten van het invullen van het beleid op de balans van pensioenfondsen
- **Wat maakt werken bij Mercer leuk/aantrekkelijk?**
  - Het leveren van een (indirecte) bijdrage aan complexe maatschappelijke vraagstukken. Zo staan consultant binnen Mercer aan het voorfront van de veranderingen van (o.a.) het Nederlandse pensioenlandschap. Spelen een onmisbare rol bij het interpreteren, adviseren en inzichtelijk maken van de gevolgen van de nieuwe wetgeving.
  - Werken bij een werkgever die begaan is met zijn werknemers, waarbij veel aandacht besteed wordt aan de behoeften het welzijn van de mensen.
  - Kennismaking met veel verschillende disciplines en expertises onder begeleiding van (en in samenwerking met) leuke collega's.

Introductie Mercer

Waarom werken bij Mercer?

Interesse in werken bij Mercer!?

- Benader ons via Social Media
  - Bereikbaar op vrijwel alle platformen (behalve Tinder)
- Of neem contact op met
  - patty.beentjes@mmc.com

Evenwichtige belangenafweging

Fairness

the Ethics of solidarity

Toepassing voor pensioenfondsen?

Evenwichtige belangenafweging

De wettelijke basis

- Artikel 105 :

“De personen die het beleid van een pensioenfonds bepalen of mede bepalen richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgever en zorgen ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.”

Evenwichtige belangenafweging

De invulling in literatuur, parlementaire stukken en rechtspraak

- Concrete invulling hangt af van de zwaarte van de verschillende deelbelangen, de aard van het te nemen besluit en de overige omstandigheden van het geval
- Evenwichtig is dus niet gelijk aan evenredig

Gelijke behandeling ....

*„Om het eerlijk te houden krijgen jullie allemaal dezelfde opdracht:
Klim in deze boom!“*

Evenwichtige belangenafweging

Evenwichtigheid

- *Beslissingen door bestuur en sociale partners:*
  - Hoogte premie
  - Hoogte korting en indexatie (onder randvoorwaarden wetgever)
  - Risico in beleggingsbeleid
  - Overgang nieuw pensioencontract (o.a. invaren, afschaffing doorsneesystematiek)
- *Beslissingen door wetgever:*
  - Minimale hoogte premie
  - Maximale hoogte indexatie
  - Hoogte rekenrente
  - Minimale hoogte buffers
  - Regels korting

Evenwichtige belangenafweging

Definities evenwichtigheid

- Definities:

Afgewogen   Kalm

Bezadigd   Onverstoorbaar

Gelijk   Regelmatig

Gelijkmatig   Rustig

Geposeerd   Stabiel

In evenwicht   Uitgebalanceerd

- “Uitgebalanceerd” wellicht te vertalen als “in redelijkheid uitlegbaar naar alle stakeholders”?
- Wat zijn maatstaven om evenwichtigheid te meten?

Evenwichtige belangenafweging

Hoogte rekenrente, wat is evenwichtig?

- Uw huidige voor kwantificering: kans op korting, hoogte indexatie, pensioenresultaat

Gereedschap		Huidige marktrente (UFR)	“50-plus” rente
Kans op korting	korte termijn	Hoger	Laag
Kans op korting	lange termijn	Laag	Hoger
Hoogte indexatie	korte termijn	Lager	Hoger
Hoogte indexatie	lange termijn	Hoog	Lager

- Vraag: Wat is evenwichtig?

Evenwichtige belangenafweging

Risico beleggingsbeleid, wat is evenwichtig?

- Uw huidige voor kwantificering: kans op korting, verwachte indexatie, pensioenresultaat, vereist eigen vermogen

Gereedschap	Weinig risico	Veel risico
Kans op korting in eerste 10 jaar	1,5%	5%
Verwachte indexatie	40% prijsindex	70% prijsindex
Verwacht pensioenresultaat	90%	95%
Vereist eigen vermogen	110%	125%

- **Vraag: Wat is evenwichtig?**

Evenwichtige belangenafweging

Samenvatting rekenkundig huidig gereedschap

Evenwichtigheid

- Kortingskansen, Pensioenresultaat, Premiedekkingsgraad, Verwachte toeslagverlening .....

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 1: Bezien vanuit geld of nut

- Is ons pensioenfonds een bank of een verzekeraar?
  - Bank: Ingelegde premies maatgevend voor uitkering
  - Verzekeraar: Noodzaak maatgevend voor uitkering

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze “Bank”

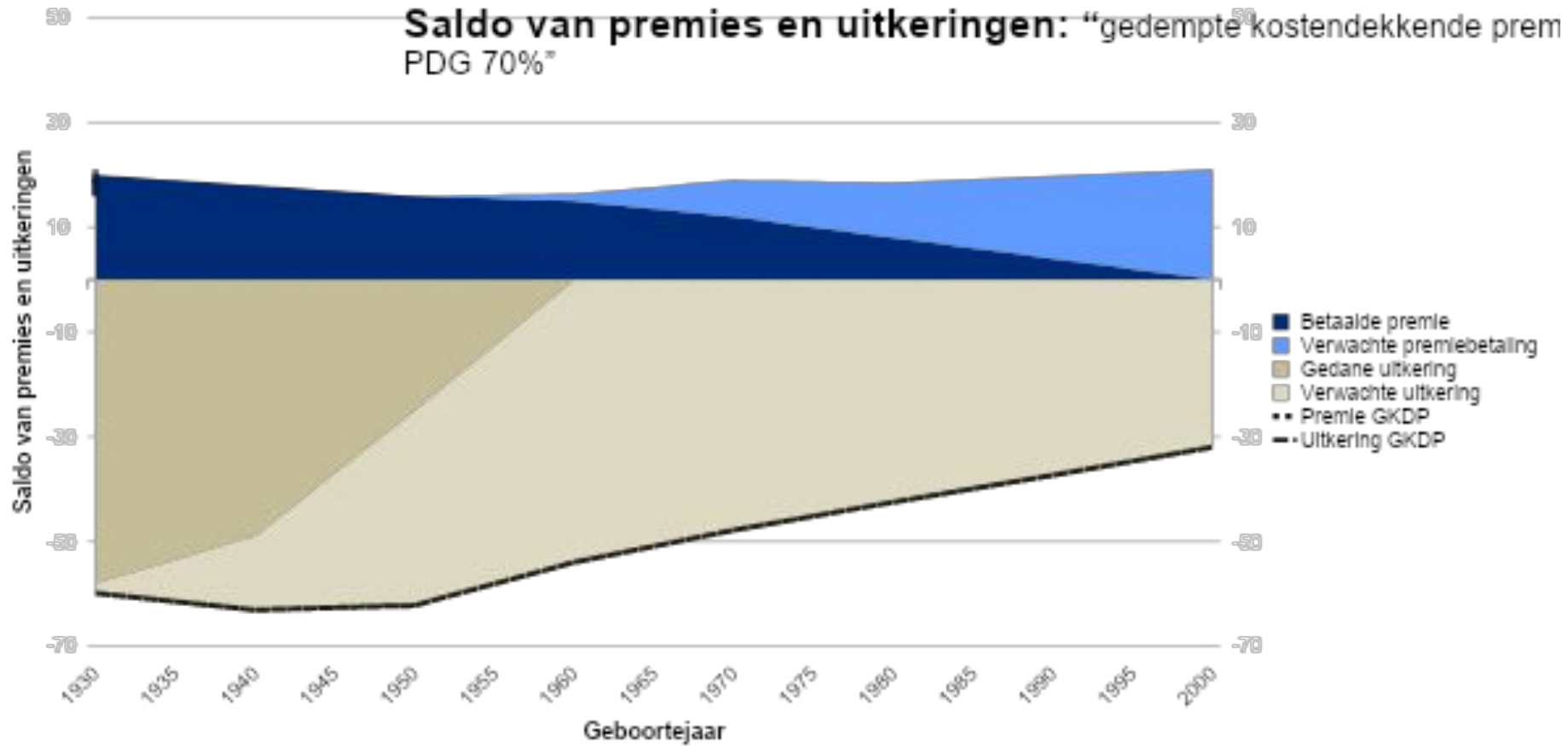
Evenwichtigheid te benaderen vanuit de bijdrage gedachte:

- Wat is saldo van premies en uitkeringen per generatie?
- Hoe neemt u dan uw evenwichtigheidsbeslissingen?

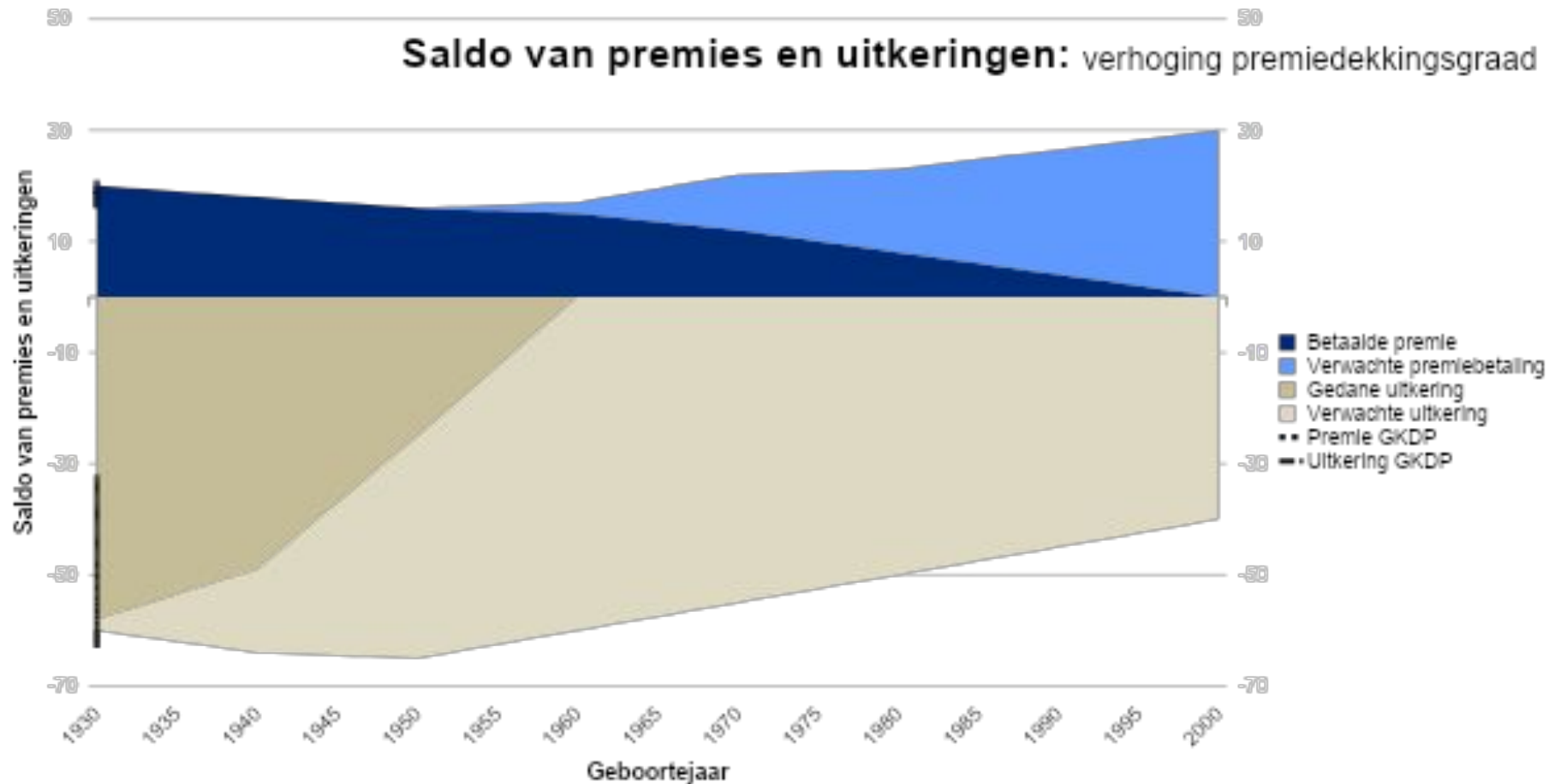

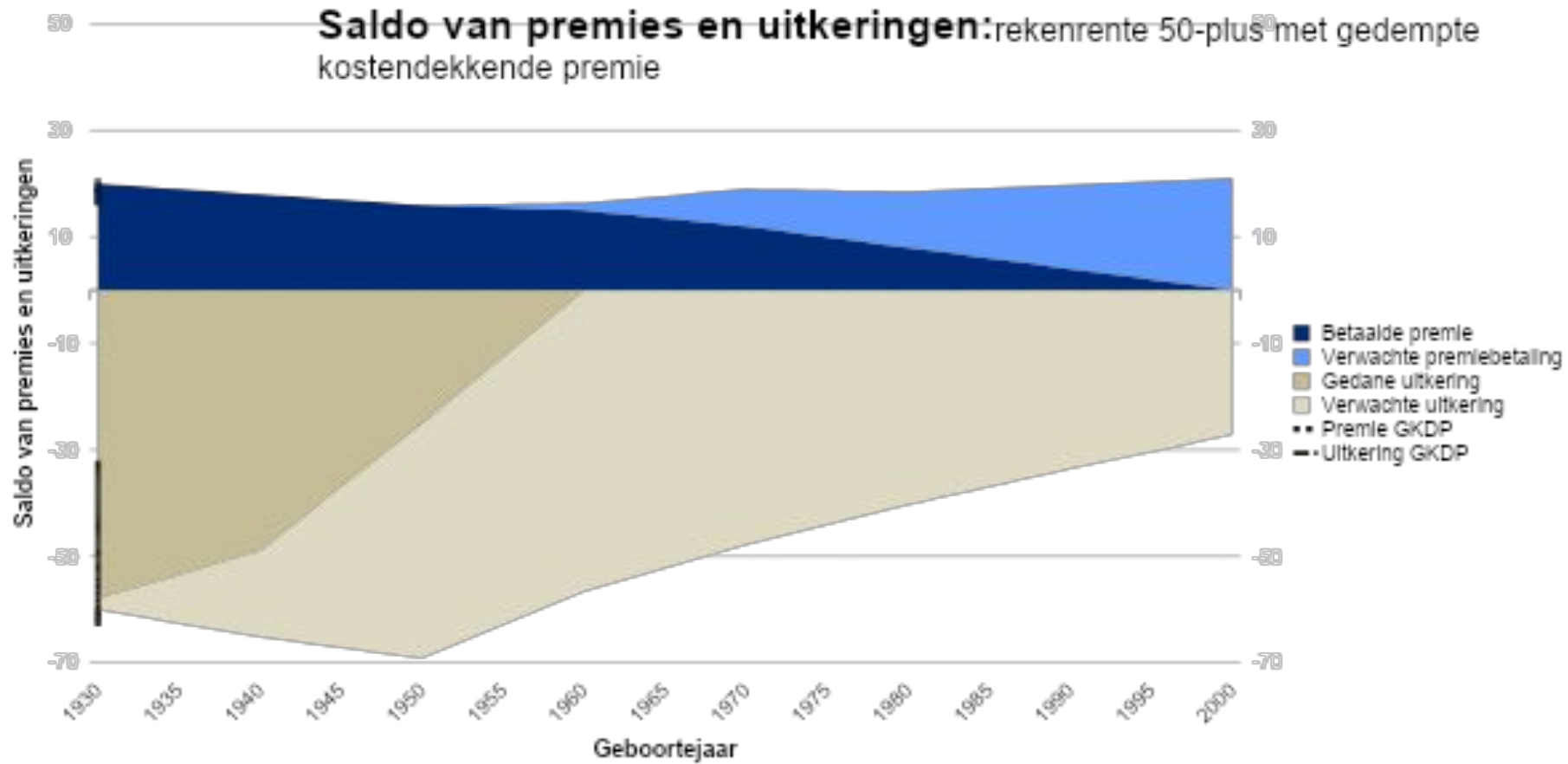
Evenwichtige belangenafweging Indien keuze "Bank"

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze "Bank" Overgang naar Premiedekkingsgraad 95%?

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze “Bank”

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze “Bank”

- Oudere generaties hebben in Nederland betere generatiebalans dan jongere generaties

- “Geen toeslagverlening “

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 1: Bezien vanuit geld of nut

Statutaire doelstelling: Verzorgen pensioen

- **Pensioen** is een inkomens**verzekering**, waarmee een (gezins)inkomen wordt verzekerd voor wanneer dat wegvalt wegens ouderdom, arbeidsongeschiktheid of overlijden
- Gangbare statuten van pensioenfonds:
Artikel 3. “Het pensioenfonds heeft ten doel ...werknemers, alsmede hun eventuele nagelaten betrekkingen, te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden”

Uw pensioenfonds: Het verlenen van pensioenen....

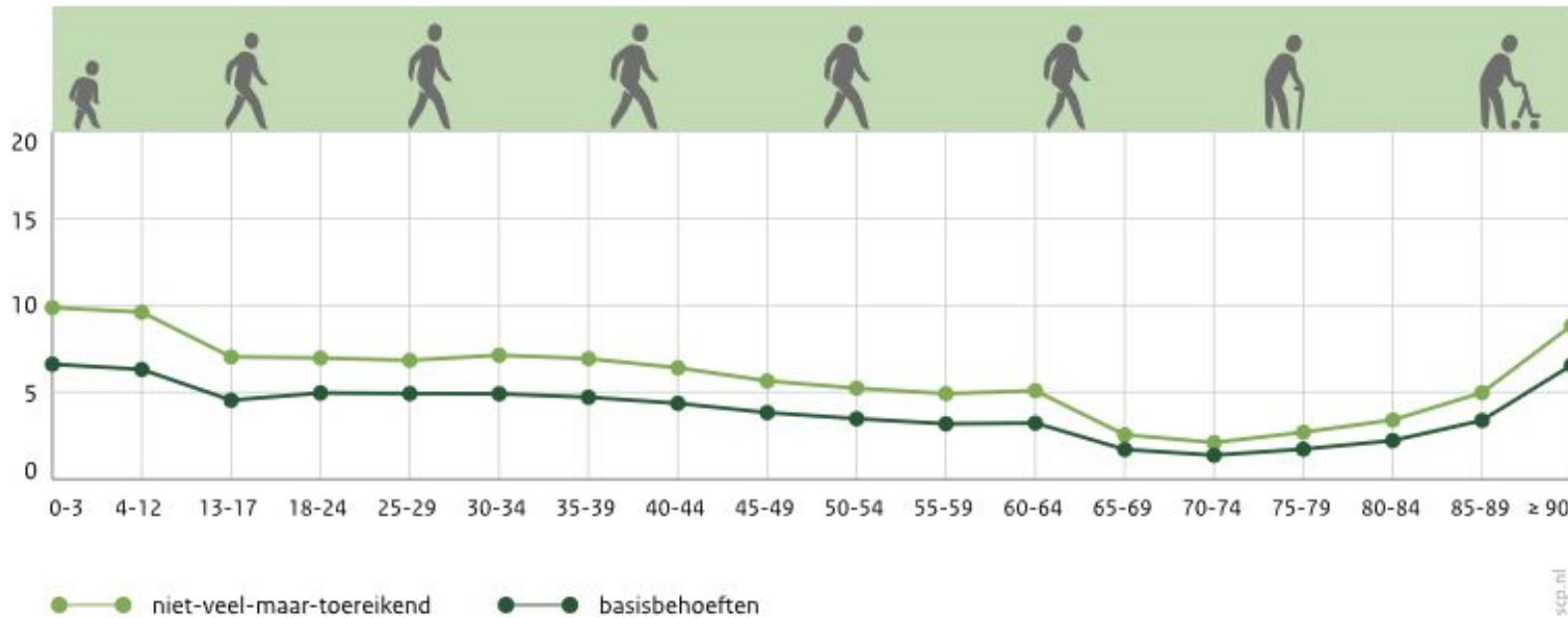

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze “verzekeraar”

- Keuze rekenrente:

Armoede in Nederland

Evenwichtige belangenafweging Indien keuze “verzekeraar”

- Keuze rekenrente
- Keuze indexatie
- Huidige situatie leidt tot prudentie in rekenrente en indexatiebeleid

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 2: Definiëren principes

1. Solidariteit.

In goede en in slechte tijden worden baten en lasten zo eerlijk mogelijk verdeeld tussen alle deelnemers van het pensioenfonds. Vooraf zijn er geen pech- en geluksgeneraties.

Voor alle duidelijkheid, dit uitgangspunt sluit niet uit dat achteraf de uitkomsten voordelig of nadelig kunnen uitvallen voor de individuele deelnemer.

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 2: Definiëren principes

2. Proportionaliteit.

De belanghebbenden die door het besluit worden geraakt, worden in kaart gebracht. Het verwachte voordeel is het verwachte nadeel waard. Een niet materieel offer door een grote groep kan grote nutswaarde hebben voor een kleine groep.

Mogelijk is een compensatie aan de orde ter bescherming van verworven pensioenen of om gestand te doen aan gewekte verwachtingen.

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 2: Definiëren principes

3. Zekerheid

Niet verlagen van pensioen is belangrijker dan kunnen verhogen van pensioen. Verlagen worden door deelnemers doorgaans als erger ervaren dan het achterwege blijven van verhogingen voor inflatie.

Evenwichtige belangenafweging

Hulp 2: Definiëren principes

4. Vertrouwen

Het vertrouwen in het pensioenstelsel mag op korte en lange termijn niet afnemen door de transitie

Evenwichtige belangenafweging voor pensioenfondsen

Jij maakt het verschil....

<https://www.youtube.com/watch?v=ixkpPLFKjEs>

